

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2015. április végi helyzetéről*

2015. május

---

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás központi alrendszerének 2015. április végi hiánya 609,8 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 643,6 milliárd forintos deficitte, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 23,6 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 10,2 milliárd forintos szufficittel zártak. 2014. április végén az államháztartás központi alrendszerének deficitje 951,2 milliárd forint volt.

A tavalyi és az idei április végi egyenlegek eltérő alakulásában egyrészt a gazdaság folyamatos növekedése miatti idegi magasabb adóbevételek (általános forgalmi adó, jövedéki adó, személyi jövedelemadó, szociális hozzájárulási adó, illetékbevételek), másrészt a kedvezőbb kamategyenleg játszott szerepet. A nagyobb bevételek a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedéseknek, valamint az adófizetési morál javítása érdekében hozott intézkedések (pl. online-pénztárgépek bekötése) sikerének köszönhetőek.

A hiány lefutásának értékelése kapcsán fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a 2014. évvel megegyező módon a május eleji munkaszüneti napok következtében már április végén átutalásra kerültek a májusi családi támogatások, valamint a fogyatékosági támogatások, annak érdekében, hogy minden érintett időben megkaphassa a járandóságát. Mindezek mellett a Kincstár egyes központi költségvetési szerveknek – kérésükre – már április végén átutalta a hó eleji bérek kifizetéséhez szükséges összeget, mely értelemszerűen megnövelte az áprilisi kiadásokat, ugyanakkor a májusi csökkenti.

A 2015. évben is - hasonlóan az elmúlt évekhez - a kiadások és bevételek teljesülésének időben eltérő eloszlása miatt a hiány nagyságának lefutása nem időarányos: az év első felében a kiadások meghaladják a bevételeket. Az uniós módszertan szerinti 2015. évi hiánycél nem változik, az továbbra is a GDP 2,4%-a, melyet az országgyűlési tárgyalás alatt lévő 2015. évi költségvetési törvénymódosítás is megerősít.

Központi költségvetés

A központi költségvetés április végi bevételei az előző év azonos időszakához képest közel 92 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak, melynek háttérében elsősorban a magasabb adóbevételek állnak. Nagyobb összegben teljesültek továbbá az egyéb uniós bevételek is.

A központi költségvetés április végi kiadásai mintegy 296 milliárd forinttal teljesültek alacsonyabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában. A két év azonos időszakának összehasonlítását befolyásolta az a tény is, hogy tavaly április végéig került sor a helyi önkormányzatok adósságkonszolidációja keretében 68,6 milliárd forint törlesztési célú támogatás kifizetésére. Mindezen felül elmaradtak az előző évitől a költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai, a helyi önkormányzatok támogatása, a társadalmi önszerveződések támogatásai, a kezességérvényesítés kiadásai, az egyéb kiadások, valamint az EU költségvetéséhez történő hozzájárulások is.

Kamatgyenleg

A kamatkiadások 2015. I-IV. hónapban 380,0 milliárd forintot tettek ki, 46,1 milliárd forinttal kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 125,9 milliárd forintos szintet értek el, 76,1 milliárd forinttal többet az előző évinél. A nettó kamatkiadás (254,1 milliárd forint) így összességében 122,2 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

Társadalombiztosítási alapok

A társadalombiztosítási alapok 2015. április végi 23,6 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 10,6 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 13,0 milliárd forintos többletéből tevődik össze. A 2014. év I-IV. hónapjában az alapok együttes többlete ennél magasabb, 44,7 milliárd forint volt. A különbség elsősorban a bevételi oldalon jelentkezett, az alapok összes bevétele mintegy 24,3 milliárd forinttal alakult alacsonyabban az előző év azonos időszakához képest. Az elmaradás alapvetően a szociális hozzájárulási adóból származó bevétel növekedése következtében az előző év azonos időszakához képest jelentősen lecsökkent központi költségvetési támogatás (Egészségbiztosítási Alap) következménye. A kiadási oldalon a nyugdíjkiadások 17,5 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakának a kiadásait, amely a 2015. január 1-jétől megvalósult nyugdíjemeléssel függ össze.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok I-IV. havi 10,2 milliárd forintos többlete az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb lett. Az alapok összes bevételei 3,5 milliárd forinttal alacsonyabban, kiadásai pedig 21,9 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak. A kiadások közül elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadása, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kiadásai teljesültek magasabban az előző év azonos időszakához képest.

Az államháztartás központi alrendszerének április végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	2014. évi előzetes tény (1)	2014. I-IV. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2015. évi törvényi előirányzat (1)	2015. I-IV. hó tény (2)	előirányzat= 100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-837,1	-1 031,5	123,2	-826,5	-643,6	77,9
bevétel:	11 800,9	3 171,3	26,9	10 890,7	3 263,1	30,0
kiadás:	12 638,0	4 202,8	33,3	11 717,2	3 906,7	33,3
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	5,7	35,6	-	-50,9	10,2	-
bevétel:	471,9	158,0	33,5	486,7	154,5	31,7
kiadás:	466,2	122,4	26,3	537,6	144,3	26,8
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	5,7	44,7	-	0,0	23,6	-
bevétel:	5 031,6	1 681,2	33,4	4 935,4	1 656,9	33,6
kiadás:	5 025,9	1 636,5	32,6	4 935,4	1 633,3	33,1
EGYENLEG ÖSSZESEN	-825,7	-951,2	115,2	-877,4	-609,8	69,5
bevétel:	17 304,4	5 010,5	29,0	16 312,8	5 074,5	31,1
kiadás:	18 130,1	5 961,7	32,9	17 190,2	5 684,3	33,1

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. A **társasági adóból** a központi költségvetésben az év első négy hónapjában 112,3 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszaka értékétől 5,3 milliárd forinttal (4,5%-kal) maradt el. A befizetések 4%-kal alacsonyabban, míg a kiutalások 1,8%-kal magasabban alakultak az előző évinél. A befizetések elmaradását a tavalyi évben egyszeri alkalommal fizetendő hitelintézeti hozzájárulás 7,4 milliárd forintos összege okozta. E tétel figyelmen kívül hagyásával a 2015. év első négy hónapjának befizetései 2,3 milliárd forinttal meghaladják az előző év azonos időszakában keletkezett befizetéseket.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben április végéig 4,6 milliárd forint bevétel realizálódott, amely teljesítés 0,6 milliárd forinttal haladta meg a 2014. év azonos időszakában befolyt bevételt.

A **cégautóadóból** április végéig 14,6 milliárd forint bevétel teljesült, szemben a 2014. évi 14,5 milliárd forinttal.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év első négy hónapjában a központi költségvetésben 15,4 milliárd forint bevétel keletkezett, amely teljesítés 10,8 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának bevételénél. A növekedés háttérében törvényváltozás hatása (adóelőleg-fizetési kötelezettség előírása) áll.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** az év I-IV. hónapjában 20,5 milliárd forint bevétel teljesült. E bevétel 10,1%-kal maradt el a 2014. év azonos időszakának értékétől, melynek háttérében az eva hatálya alá tartozó adózók számának csökkenése áll.

Az **energiaadóból** 8,1 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek az év első négy hónapjában, amely az előző év azonos időszakának értékét 2,2 milliárd forinttal haladta meg, melynek háttérében a befizetések növekedése és a kiutalások csökkenése áll.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – az I-IV. havi adatok alapján 1,6 milliárd forint bevétel keletkezett, amely közel megegyezik az előző év azonos időszakának összegével.

Bányajáradék címén április végéig mintegy 13,9 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. A 2014. évi adatokhoz képest 9,8 milliárd forinttal volt alacsonyabb a befizetés, melynek háttérében a Brent kőolaj árának jelentős csökkenése áll.

A **játékadóból** az év első négy hónapjában 12,6 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek, amely 1,3 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron április végéig 7,3 milliárd forint volt a bevétel, ami az egy évvel korábbi, 9,6 milliárd forint összegű bevételtől 2,3 milliárd forinttal maradt el. Ezen a mérlegsoron a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételekből** április végéig összesen 132,7 milliárd forint bevétel teljesült. E bevételek között jelennek meg elektronikus útdíjból származó bevételek, a hulladéklerakási járulékok, a karkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevételek, a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból, valamint a különféle bírságokból származó bevételek is. Ezen belül a legnagyobb tételt az elektronikus útdíj 43,4 milliárd forintot kitevő összege képviseli.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** sora április végéig a központi költségvetésnek 37,1 milliárd forint bevétele származott, amely 0,1 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának bevételénél.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyres ágazatokat terhelő különadóból** 2015. I-IV. hónapjában 334,6 millió forint bevétel származott. 2013. január 1-jétől az adónem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett bevétel.

A **kisadózók tételes adója** mérleg soron április végéig 17,6 milliárd forint bevétel teljesült, ami az egy évvel korábbi, 13,4 milliárd forint összegű bevételt 4,2 milliárd forinttal haladta meg. Az eltérés fő oka, hogy a bázishoz képest mintegy 25 ezer fővel emelkedett a kisadózók tételes adóját választó adóalanyok száma.

A **kisvállalati adó** jogcímen az év első négy hónapjában 4,6 milliárd forint bevétel realizálódott, mely az előző év azonos időszakától 0,5 milliárd forinttal maradt el. Az elmaradás hátterében az adózók számának csökkenése áll. 2015. január 1-jétől megszűnt a kisvállalati adózók havi előlegfizetési kötelezettsége, az adónem hatálya alá tartozó cégeknek egységesen negyedévente kell előlegkötelezettséget teljesíteniük.

A **közműadó** mérleg soron április végéig 26,3 milliárd forint bevétel teljesült, ez a tavalyi összeget 1,3 milliárd forinttal haladta meg. Az első befizetési kötelezettség márciusban keletkezett.

A **reklámadó** mérleg soron április végéig 1,0 milliárd forint bevétel teljesült. Ez az adónem 2014. augusztus 15-től hatályos, az első befizetési kötelezettség 2014 augusztusában keletkezett.

2. 2015. január-április hónapban a költségvetésnek 1760,4 milliárd forint bruttó **általános forgalmi adó** bevétele keletkezett, mely a 2014. évi bázisértéket (1620,5 milliárd forint) 139,9 milliárd forinttal (8,6%-kal) múlta felül. Ezen belül az önadózói (belföldi) befizetések összege 1644,7 milliárd forintot tett ki, mely a bázisértéket (1515,1 milliárd forint) 129,6 milliárd forinttal (8,6%-kal) haladta meg. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a feldolgozóiparhoz, a kereskedelemhez, a szállítás, a raktározás, valamint a villamosenergia-, gáz- és gőzellátás szektorokhoz köthető.

A korábbi, vámhatóság által beszedett bevételek utáni befizetések (összesen 115,7 milliárd forint, melyből 76,7 milliárd forint az import utáni, mintegy 39 milliárd forint pedig a dohánytermékek utáni áfabefizetés) a bázishoz képest 10,3 milliárd forinttal (9,8%-kal) nőttek. A magasabb teljesülést a dohánytermékek utáni áfabefizetések 4,6 milliárd forintos (13,3%-os) és az importtermékek utáni befizetések 5,7 milliárd forintos (8%-os) növekedése eredményezte.

A kiutalások 857,5 milliárd forintos összege 69,3 milliárd forinttal (8,8%-kal) növekedett a bázishoz (788,2 milliárd forint) képest. Ennek hátterében elsősorban a befizetések növekedése áll, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

Mindezek alapján április végéig 902,9 milliárd forint nettó általános forgalmi adó bevétel keletkezett, ami az egy évvel korábbi összeget (832,2 milliárd forint) 70,7 milliárd forinttal (8,5%-kal) haladta meg.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első négy hónapjában 287,2 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi összegnél 31,9 milliárd forinttal, 12,5%-kal magasabb. Az üzemanyagok esetében 161,0 milliárd forint

jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 18,2 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki bevételénél. A befizetések növekedését a gázolaj-, valamint a benzinforgalom bázisévhez mért emelkedése magyarázza. A dohánygyártmányok jövedéki adója (98,7 milliárd forint) 12,8 milliárd forinttal volt magasabb a tavalyi év bevételénél. A magasabb teljesülés háttérében a kedvezőbb dohánytermékek utáni adójegy-elviteli adatok állnak. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknel 27,5 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 0,9 milliárd forinttal több a bázisidőszaki összegnél. A növekedés háttérében a népegészségügyi termékadó alkoholtermékekre történő kiterjesztésének bevételekre gyakorolt pozitív hatása áll.

A **regisztrációs adóból** az év első négy hónapjában 6,7 milliárd forintos bevétele keletkezett a költségvetésnek, mely 113,6%-a a tavalyi év azonos időszaka teljesítésének. A növekedés háttérében a gépjármű forgalomba helyezések növekedése áll.

A **távközlési adóból** április végéig 18,1 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, mely bevétel 0,3 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi összegtől.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérleg soron a költségvetésnek az év első négy hónapjában 76,6 milliárd forint bevétele keletkezett, mely az előző év azonos időszakától 22,4 milliárd forinttal maradt el. Az alacsonyabb teljesülés háttérében a Kincstár befizetéseinek csökkenése áll, melyet részben kompenzált a pénzforgalmi szolgáltatók magasabb befizetése.

A **biztosítási adóból** április végéig 10,6 milliárd forint bevétel keletkezett, mely 0,4 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi összeget.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év I-IV. hónapjában 561,2 milliárd forint volt, amely az 592,3 milliárd forintos bruttó befizetés és a 31,1 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 30,1 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések 34,3 milliárd forinttal (6,1%-kal), míg a kiutalások 4,2 milliárd forinttal (15,7%-kal) nőttek. A befizetések emelkedésének háttérében elsősorban a versenyszektor bérkiáramlásának növekedése áll.

Az **illetékbefizetések** – a 2014. év első négyhavi bevételéhez viszonyítva 12,5%-kal, 4,8 milliárd forinttal magasabb – összege 43,3 milliárd forintot tett ki. A nagyobb teljesülés háttérében az előző év azonos időszakához viszonyított magasabb összegű befizetések állnak.

A **gépjárműadóból** április végéig 19,5 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító források szabályozásának 2013. évi változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

4. 2015 első négy hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 487,0 milliárd forintot tettek ki, mely 10%-kal alacsonyabb a 2014. január-április havi bevételénél (541,1 milliárd forint). Az intézmények érintett időszakai bevételei

közül az alábbi tételek emelhetők ki: 293,7 milliárd forintot az államháztartáson belülről jövő működési célú támogatások, 30,7 milliárd forintot az államháztartáson belülről jövő felhalmozási célú támogatások, 35,3 milliárd forintot a közhatalmi, 79,1 milliárd forintot a működési bevételek tettek ki. A fennmaradó részt a felhalmozási bevételek, a működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök, illetve az azonosítás alatt álló bevételek alkották.

5. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele** 2015. január-április hónapban 29,7 milliárd forint volt, ami 3,1 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest (2014-ben 32,8 milliárd forint).
6. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** között az **EU támogatás** a 2015. év első négy hónapjában 200,0 milliárd forint volt, amely 81,9 milliárd forinttal maradt el a 2014. év azonos időszakának teljesülésétől. A Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (a továbbiakban: NSRK) operatív programjainál 122,9 milliárd forint bevétel keletkezett. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain a 2015. év első négy hónapjában 71,0 milliárd forint összegben teljesült bevétel.
7. **A központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege 2015. január-április hónapban 6,7 milliárd forint volt, amely 1,1 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakának befizetéseéhez képest (2014-ben 7,8 milliárd forint). Ebben az évben 0,3 milliárd forint a 2015. évi költségvetési törvény 9. § (8) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség – a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggésben a szociális hozzájárulásiadó-változásból eredő kiadási megtakarítás befizetése a központi költségvetési szervek által – teljesítése. Az első négy hónapban 6,4 milliárd forintot tett ki a költségvetési törvény 9. §-ában a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettség teljesítése.
8. **Az elkülönített állami pénzalapok befizetése** címen a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap az I-IV. hónapban 2,5 milliárd forintot teljesített.
9. **A helyi önkormányzatok befizetései** címen 2015. április végéig a teljesítés 7,4 milliárd forint volt, ami 1,9 milliárd forinttal alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában. Ez a sor tartalmazza a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát, a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggő befizetéseket, továbbá a köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetéseket.
10. **Az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első négyhavi összege 14,8 milliárd forint volt, amelynek mintegy 70%-át (10,4 milliárd forint) az értékesítési bevételek adták. Ezen belül a legnagyobb összeg az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítési bevétele volt (7,2 milliárd forint), a további összegek ingatlanértékesítésből származnak. A hasznosítási bevételek meghatározó tételét a 2,2 milliárd forintos szerencsejáték koncessziós befizetés

jelentette. A 2015. első négyhavi bevétel közel 1 milliárd forinttal magasabb a tavalyinál, a többlet az ingatlanértékesítésekre vezethető vissza.

11. A költségvetés **kamatbevételei** 2015. I-IV. hónapjában 125,9 milliárd forintot tettek ki. Ezen belül a forintban fennálló követelések 125,8 milliárd forint összegű kamatbevételt eredményeztek a költségvetésben. Ebből az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után 67,0 millió forintot fizetett. A devizában fennálló követelések után 0,1 milliárd forint bevétel származott 2015. I-IV. hónapjában. A tárgyidőszaki bevételek összege magasabb lett (76,1 milliárd forinttal) az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 77,2 milliárd forinttal magasabb, a devizában fennálló követelések kamatbevétele viszont 1,1 milliárd forinttal alacsonyabb volt a tavalyinál.
12. Az **egyéb bevételek** összege április végéig 12,2 milliárd forintot tett ki, mely már most meghaladta az éves előirányzatot. A túlteljesülés fő oka, hogy az előző évi – elsősorban kötelezettségvállalással nem terhelt – maradványok átcsoportosításának [1033/2015. (I. 30.) Korm. határozat] technikai lebonyolításával kapcsolatban pótelőirányzat ellensúlyozása címen 6,1 milliárd forint került elszámolásra az egyéb bevételek között.
13. Az **egyéb uniós bevételeken** belül a behajtott vámbevételek és cukorágazati hozzájárulások Magyarországot illető 25%-aként 4,6 milliárd forint realizálódott, az uniós támogatások utólagos megtérüléseként 15,6 milliárd forint folyt be a központi költségvetésbe 2015. április végéig.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első négy hónapjában 131,8 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 20,7%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés döntően a helyközi személyszállítási közszolgáltatások korábbi költségtérítései elszámolásához kötődő, valamint az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítéséhez kapcsolódó magasabb mértékű kifizetésekre vezethető vissza. Az érintett költségtérítési előirányzatok nagyobb mértékű időszakos folyósítása azzal magyarázható, hogy az elmúlt évhez mérten magasabb összegű előirányzatok terhére éven belül korábban történt meg a kiadások teljesítése. Míg az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítése esetében a magasabb összegű kifizetés a támogatási programhoz kapcsolódóan az Eximbank Zrt. kibővült termékkörének megnövekedett támogatási igényével indokolható.
2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. § (4) bekezdése értelmében a magyar állam évente közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap pénzforgalmi

számlájára. Ennek értelmében a **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatása** címről az év I-IV. hónapjában 23,3 milliárd forint kifizetés történt.

3. A **szociálpolitikai menetidj-támogatásra** fordított kiadások az év első négy hónapjában 34,1 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 4,7%-kal maradt el az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékétől. Az eltérés az alacsonyabb mértékű közlekedési szolgáltatói igénylésekre vezethető vissza.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások 2015 első négy hónapjában 40,6 milliárd forintot tettek ki, ami 16%-kal magasabb a 2014. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés több tényező együttes hatására vezethető vissza: egyrészt az árfolyam és a referenciahozamok, másrészt az egyes konstrukciót igénybe vevők létszámának változására.
5. A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A családi támogatásokra 2015. I-IV. hónapban összesen 174,8 milliárd forintot fordítottak, amely a 2014. évi április végi kiadásoktól mindössze 0,4 milliárd forinttal maradt el. Áprilisban – tekintettel a május eleji munkaszüneti napokra – sor került egyes családi támogatások (családi pótlék, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás) májusi összegének az előrehozására, amely összesen 35,0 milliárd forintot tett ki. (A tavalyi évben a májusi ellátások szintén áprilisban kerültek átutalásra.) Így idén családi pótlékre összesen 136,1 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 26,4 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra 5,2 milliárd forintot, anyasági támogatásra pedig mintegy 2,5 milliárd forintot fizettek ki. A korhatár alatti ellátásokra 2015. I-IV. hónapban a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból 49,7 milliárd forintot fordítottak, amely 10,0 milliárd forinttal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában kifizetett összegek. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradéokra 22,4 milliárd forintot fordítottak, a szolgálati járandóságra kifizetett összegek pedig 27,3 milliárd forintot tettek ki. A csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra a 2015. I-IV. hónapban kifizetett összegek (42,9 milliárd forint) több mint 1,8-szeresét tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak. E kiadások között jelenik meg idén januártól a járási szociális feladatok ellátása, amely az ápolási díj és az időskorúak járadéka mellett márciustól a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az újonnan bevezetésre került egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás forrását is tartalmazza. Ezen ellátásokra az év első négy hónapjában összesen 19,5 milliárd forintot fordítottak. Az idei I-IV. havi kiadásokat növelte továbbá, hogy április hónapban a fogyatékosági támogatás és a megváltozott munkaképességűek keresetkiegészítése esetében is előrehozásra kerültek a májusi ellátások, hasonlóan a tavalyi év azonos időszakához. A különféle jogcímen adott térítések 2015. I-IV. hónapban 8,3 milliárd forintot tettek ki, szemben az előző év

azonos időszakában kifizetett 8,6 milliárd forinttal. A térítéseken belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a közgyógyellátásra fordított 5,9 milliárd forint volt.

6. **A költségvetési szervek kiadásai** 2015. január-április hónapban 1308,0 milliárd forintot tettek ki, amely 5,2%-kal elmaradt az előző év azonos időszakában teljesült kiadásoktól (1380,2 milliárd forint). Az intézmények tárgyhavi teljesítéséből 826,4 milliárd forint a személyi juttatásokra, szociális hozzájárulási adóra és munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg. Ezen időszakban dologi kiadásokra 365,3 milliárd forintot, beruházásokra pedig 55,5 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a felújítások, az ellátottak pénzbeli juttatásai, az egyéb működési és felhalmozási célú kiadások alkották.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak** 2015. évi első négyhavi teljesítése 383,8 milliárd forintot tett ki, amely 4,1%-kal alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában keletkezett összeg (a 2014. évben 400,2 milliárd forint). Ezen időszak teljesítéséből az alábbi nagyobb tételek emelhetők ki: 79,7 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás és tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések), 38,0 milliárd forint kifizetés a szociális célú humán szolgáltatások támogatására, 36,6 milliárd forint kifizetés az „Autópálya rendelkezésre állási díj” törvénysorról, 31,7 milliárd forint kifizetés az FM „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” törvénysorról, valamint 16,1 milliárd forint kifizetés az NFM "Közúthálózat fenntartás és működtetés" törvénysorról.
8. Az év első négy hónapjában **a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásaiból** a kedvezményezettek részére összesen 644,2 milliárd forint összegű kifizetés történt, amely 51,4 milliárd forinttal haladta meg a 2014. évi azonos időszak kifizetését. Az uniós kiadási előirányzatokon belül az NSRK sorai 543,1 milliárd forintban teljesültek. A Közlekedés Operatív Program (177,8 milliárd forint), valamint a Környezet és Energia Operatív Program (143,3 milliárd forint) teljesítettek a legjobban az operatív programok közül. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain a 2015. év első négy hónapjában 86,5 milliárd forint összegben teljesült kiadás.
9. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen az I-IV. havi adatok alapján 39,3 milliárd forint került átutalásra a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
10. **A Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** címen az év első négy hónapjában összesen 190,8 milliárd forint támogatás került átutalásra, amely majdnem teljes egészében az Egészségbiztosítási Alapot illette meg. Az Egészségbiztosítási Alapnak járulék címen átadott pénzeszköz 124,7 milliárd forintot tett ki, amely némileg magasabb a tavalyi év azonos időszakában juttatott összegnél (123,5 milliárd forint). Ez a hozzájárulás a biztosítási jogviszonyból

származó jövedelemmel nem rendelkező személyek (nyugellátásban részesülők, kiskorúak, felsőfokú tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett egészségügyi szolgáltatási járulék forrásául szolgál. Az Egészségbiztosítási Alap a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére idén április végéig 55,9 milliárd forint támogatásban részesült, szemben az előző év azonos időszaka 115,0 milliárd forintos költségvetési hozzájárulásával. 2015. január-április hónapban az Egészségbiztosítási Alap kiadásainak támogatására szolgáló pénzeszközátadás 10,0 milliárd forintot tett ki, lényegesen elmaradva a tavalyi évi első négyhavi 36,6 milliárd forintos összegtől. Idén áprilisban a Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási Alap is részesült csekély mértékű támogatásban az igazgatási szerveiknél foglalkoztatottak bérkompenzációjára.

11. **A helyi önkormányzatok támogatása** 2015. április végéig összesen 213,5 milliárd forintban teljesült, amely 30,3 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. A helyi önkormányzatok 2015. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 649,3 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2014. évi támogatástól mintegy 66,6 milliárd forinttal marad el (ennek döntő részét a segélyezési ellátások járási hivatalokhoz történő áttelepítése okozza). Az április végi jelentősebb tételek a következők:

- a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása címről 201,4 milliárd forint, ezen belül:
  - = a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása alcímen 54,7 milliárd forint,
  - = a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására 56,1 milliárd forint,
  - = a települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 77,5 milliárd forint,
  - = a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 13,1 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására 5,2 milliárd forint, ezen belül:
  - = a működési célú költségvetési támogatás 0,1 milliárd forint,
  - = a felhalmozási célú költségvetési támogatás 3,2 milliárd forint,
  - = az önkormányzati fejezeti tartalékból 1,2 milliárd forint,
  - = a vis maior támogatás címről 0,7 milliárd forint;
- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2015. évi kompenzációjára 2,9 milliárd forint;
- további új jogcímekre 4,0 milliárd forint

kifizetés történt.

12. **A támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez** kiadási tételről a 2015. év első négy hónapjában nem történt kifizetés.

13. **A kamatkiadásokra** 2015. I-IV. hónapjában 380,0 milliárd forintot fordított a költségvetés. Ezen belül a forintban fennálló adósság 255,0 milliárd forint összegű kamatterhének döntő részét az államkötvények után fizetendő 209,8 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 39,7 milliárd forintos

terhek jelentették. A kamatkiadások további része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 125,0 milliárd forinttal terhelve 2015. I-IV. hónapjában a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik (104,7 milliárd forint). A devizahitelek kamata 20,3 milliárd forintot tett ki. A kamatkiadások az előző év azonos időszakához viszonyítva 10,8%-kal csökkentek.

14. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és pártalapítványok működésének támogatására szolgáló összegeket. A mérlegsorról az év I-IV. hónapjában 1,9 milliárd forint kifizetés történt.
15. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron április végéig 1,4 milliárd forint kiadás teljesült. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 507,6 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 847,6 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 22,0 millió forintot fizettek ki.
16. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2015. április végéig 3,4 milliárd forint kiadást jelentett, melyből 2,7 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák kiadása, amely nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezési ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. A további kifizetések az ún. lakáskezességekhez kötődő kezességek érvényesítéséből adódtak. A 2015. évi adatok lényegesen kedvezőbb képet mutatnak az egy évvel korábbi időszakhoz képest. Összetétele ugyanakkor az egy évvel korábbi adatokhoz hasonló annyiban, hogy továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezességekhez köthető a beváltások döntő része.
17. Az **egyéb kiadások** összege április végéig 33,6 milliárd forint volt. Ez közel 20 milliárd forinttal maradt el a tavalyi év azonos időszakától, melynek fő oka, hogy idén január elsejétől megszűnt az ÁKK Zrt. tranzakciósilleték-fizetési kötelezettsége. A kiadásokon belül a legnagyobb tételt az adósságszolgálati járulékos kiadásokra kifizetett 18,7 milliárd forint jelentette. Ezen felül a nemzetközi elszámolások kiadásaiként április végéig 9,5 milliárd forintos kifizetés teljesült erről a mérlegsorról, mely hazánk nemzetközi szervezetekben vállalt tagságával kapcsolatos tagdíjbefizetésekből származott.
18. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron az év első négy hónapjában teljesített összeg 138,5 milliárd forint volt.
19. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első négyhavi összege 63,0 milliárd forint volt, amelynek meghatározó tételeit cégalapítások, illetve tőkeemelés adták (együttesen közel 35 milliárd forint). További nagyobb összegű kiadást jelentett a Nemzeti Eszközkezelő ingatlanvásárlásainak fedezetére átutalt 6,4 milliárd forint, illetve az MNV Zrt. és a Nemzeti Földalap ingatlanvásárlásainak, -beruházásainak mintegy 3 milliárd forintos összege. Ugyancsak kiemelhető tételeket jelentettek az állami tulajdonú társaságoknak nyújtott támogatások (6,4 milliárd forint). Az ez évi kiadások 5,1 milliárd forinttal haladták meg az egy évvel korábbit, amely az említett cégalapítások következménye.

II.**ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK****1. Az egyenleg alakulása**

Az elkülönített állami pénzalapok I-IV. havi többlete 10,2 milliárd forint lett. Az egyenleg a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 7,8 milliárd forintos, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja 4,7 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 1,4 milliárd forintos, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 8,4 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 2,1 milliárd forintos többletéből, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 14,2 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok I-IV. havi többlete az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételei – elsősorban a központi támogatások eltérő összege és üteme miatt – összesen 3,5 milliárd forinttal alacsonyabban teljesültek az előző év azonos időszakának értékéhez képest.

3. A kiadások alakulása

Az alapok összes kiadásai 21,9 milliárd forinttal nagyobb összegben teljesültek az előző év azonos időszakának az értékéhez képest. A kiadások közül elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadásai, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kiadásai teljesültek magasabban az előző év azonos időszakához képest.

III.**A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK
GAZDÁLKODÁSA****NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP****1. Az egyenleg alakulása**

Az alap az év első négy hónapját többlettel zárta, melynek összege 10,6 milliárd forint volt. A bevételek az éves előirányzat 33,4%-át, a kiadások pedig 33%-át tették ki. Tavaly ugyanezt az időszakot az alap 49,2 milliárd forintos többlettel zárta.

2. A bevételek alakulása

Április végén az alap bevételeinek összege 1010,2 milliárd forintot tett ki. Az előző év ugyanezen időszakában a bevételek összege 1032,8 milliárd forint volt.

A bevételek mintegy 98,8%-át képező szociális hozzájárulási adóból és járulékból 998,4 milliárd forint származott, ami az éves előirányzat 33,3%-a. Az előző évben 1019,9 milliárd forint volt az ezen a jogcímen képződött bevétel. A két időszak összehasonlításánál figyelembe kell venni, hogy megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja között, a Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése 96,3%-ról 85,46%-ra módosult.

Az egyéb járulékok és hozzájárulások összege 3,7 milliárd forint volt, ami 0,6 milliárd forinttal kevesebb, mint egy esztendővel korábban. Ebbe a körbe – csak a meghatározó előirányzatot említve – az egyszerűsített foglalkoztatás utáni befizetések tartoznak.

A késedelmi pótlék és bírság összege 3,7 milliárd forintot tett ki, ami az éves előirányzat 31,3%-a. A bázisidőszakban ezen bevétel 5,1 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

Az év első harmadában az alap kiadásainak összege 999,6 milliárd forint volt, ami az előirányzat időarányos részénél némileg alacsonyabb (33%). Egy évvel korábban a teljesítés 983,6 milliárd forint volt, az akkori előirányzat 31,5%-a.

A nyugellátásokra fordított összeg 994,4 milliárd forint volt, ami az előirányzat 33,1%-ának felel meg. Az előző év azonos időszakához viszonyított növekedés 17,5 milliárd forint. A nyugdíjkiadások tartalmazzák a 2014. évi költségvetési törvényben előírt, a 2014. december 31-ig megállapított ellátásokra vonatkozó 1,8%-os mértékű emelés hatását.

A nyugdíjbiztosítási költségvetési szervek kiadásaira fordított összeg 3,1 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 29,1%-a. 2014 első harmadában 3,9 milliárd forint volt az erre a célra fordított kiadás.

A Nyugdíjbiztosítási Alap egyéb kiadásai az év első négy hónapjában 2,1 milliárd forintot tettek ki, ami az éves előirányzat 31,1%-a.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az alap költségvetése az első négy hónapot mintegy 13 milliárd forint szufficittel zárta. Egy évvel korábban az alap költségvetési pozíciója 4,5 milliárd forint deficitet mutatott.

2. A bevételek alakulása

A bevételek I-IV. havi összege 646,7 milliárd forintot tett ki, amely a bevételi főösszeg 33,8%-a. Ez 1,6 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi értéktől.

A szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető része és a járulékok négyhavi összege 328,7 milliárd forint volt, a teljesítési arány időarányos (33,3%). Ez az előző év azonos időszakának értékét 43,7%-kal, 100,0 milliárd forinttal haladta meg.

Az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból a tárgyalt időszakban közel 16 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 1,2 milliárd forinttal haladta meg a bázisidőszak összegét.

Az egészségügyi hozzájárulásból 60,6 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 5,6 milliárd forinttal több az előző év azonos időszakához képest. A teljesítés az időarányos előirányzatot 6,7 milliárd forinttal haladta meg.

A bevételek 29,8%-át kitevő költségvetési hozzájárulás I-IV. havi összege 192,5 milliárd forintot tett ki, amely az előző évben átadott összegnek 62,6%-a. A

teljesítésből 124,7 milliárd forint a járulék címen átvett pénzeszköz, 55,9 milliárd forint a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére átvett összeg, a tervezett pénzeszközátvételé pedig 10,0 milliárd forint. A fennmaradó részt az egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos hozzájárulás tette ki.

Az egyéb bevételekből 47,5 milliárd forint keletkezett, amely az előirányzat 36,6%-a, és 6,8 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának bevételeit. Az ide tartozó baleseti adóból 11,5 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 8,6 milliárd forint bevétel származott. A két adónem tekintetében az első négyhavi teljesítés összességében 3,3 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi értéknél. Az ebben a bevételi csoportban szereplő gyógyszergyártói és -forgalmazói befizetések összege 24,0 milliárd forintot tett ki, amely az előző év azonos időszakát mintegy 4,3 milliárd forinttal haladta meg.

3. A kiadások alakulása

Az alap kiadásai az első négy hónapban 633,7 milliárd forintot tettek ki, amely a kiadási főösszeg 33,2%-a. Egy évvel korábban 652,8 milliárd forint volt az összes kiadás.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra 187,9 milliárd forintot fordított, amely a tervezett előirányzat 33,2%-a. Ebből a rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások összege 109,1 milliárd forint, amely 3,8 milliárd forinttal maradt el a bázisidőszak értékétől. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 36,2 milliárd forintot, táppénzre 24,8 milliárd forintot fordított az egészségbiztosítás. Az előbbi ellátás 3,9 milliárd forinttal, míg az utóbbi ellátás 3,5 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi értékeket.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító-megelőző ellátásokra kifizetett I-IV. havi összeg 308,7 milliárd forint volt, szemben a tavalyi évi 339,4 milliárd forinttal. (Az elmúlt évben a munkaszüneti napok torlódása miatt az egészségügyi szolgáltatók, intézmények részére május hónapról előrehozott finanszírozásra került sor.)

A gyógyszerek támogatására fordított első négyhavi összeg 103,8 milliárd forintot tett ki, amely 4,4 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának értékét. A gyógyászati segédeszköz támogatásra fordított kiadás közel 19 milliárd forint, a bázisidőszakhoz viszonyított többlet 0,8 milliárd forint volt.

Az alapkezelő (OEP) I-IV. havi működési kiadásai 3,6 milliárd forintot tettek ki, amely 0,3 milliárd forinttal haladta meg a bázisidőszakban az e célra felhasznált összeget.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága április végéig 655,9 milliárd forinttal növekedett, amit négy – egymást részben ellensúlyozó – tényező eredményezett. Az első tényező a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat – 725,7 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a devizalejáratokat finanszírozza. A második tényező a deviza-keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat növelte 520,0 milliárd forint összegben. A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású – tényező a nettó devizalejárat 271,1 milliárd forint értékben. A negyedik – szintén csökkentő hatású – tényező a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke 318,7 milliárd forinttal csökkent.

Az előzetes adatok szerint április végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	április	%	Mrd Ft	százalékpont
Forint	14 612,0	61,2	15 337,8	62,5	725,7	1,3
Hitel	623,3	2,6	772,8	3,1	149,5	0,5
Államkötvény	9 989,0	41,8	10 246,5	41,8	257,4	0,0
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1	2 653,7	10,8	242,6	0,7
Diszkontkincstárjegy	1 588,6	6,7	1 664,8	6,8	76,2	0,1
Deviza	8 957,9	37,5	8 368,0	34,1	-589,9	-3,4
Összesen	23 569,9	98,7	23 705,8	96,6	135,9	-2,1
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3	831,2	3,4	520,0	2,1
Mindösszesen	23 881,1	100,0	24 537,0	100,0	655,9	0,0

A **költségvetés forintadóssága** április végéig 725,7 milliárd forinttal nőtt, és 15 337,8 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 161,1 milliárd forint értékű, nemzetközi fejlesztési intézetektől projektfinanszírozási célú hitellehívás, másrészt 22,3 milliárd forint értékű, a MÁV-tól történő forinthitel-átvállalás következtében nőtt, a 33,9 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 149,5 milliárd forinttal növekedett. Így a központi költségvetés forinthitel állománya április végén 666,5 milliárd forint nemzetközi fejlesztési intézet felé és 106,3 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 59,4%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 576,2 milliárd forinttal, 14 565,0 milliárd forintra nőtt április végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 258,3 milliárd forintos, a diszkontkincstárjegyek 76,2 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 242,6 milliárd forintos növekedésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya 0,8 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A *lakossági állampapírok*on belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 114,7 milliárd forinttal nőtt, az április végi állomány 1203,7 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 5,6 milliárd forintos növekedés következtében 34,4 milliárd forintra emelkedett április végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az 1 éves *Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 15,3 milliárd forinttal, 370,4 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. április végén 104,0 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1031,8 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől kibocsátott Babakötvényből április végéig 3,1 milliárd forint összegben került sor értékesítésre, így állománya elérte a 13,4 milliárd forintot. Április végén a lakossági állampapírok állománya 2653,7 milliárd forintot tett ki, ami 242,6 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* áprilisban 17,1 milliárd forinttal nőtt. A hó végi 4889,1 milliárd forintos állampapír-állomány 15,9 milliárd forinttal volt magasabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 3,4%-a, 164,9 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 96,6%-a, 4724,2 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje április végén 5,00 év volt.

A **központi költségvetés devizaadóssága** április végéig 589,9 milliárd forinttal, 8368,0 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 103,9 milliárd forinttal, a MÁV-tól történő devizahitel-átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 376,1 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 318,7 milliárd forinttal csökkent, és bruttó módon számítva a teljes adósság 34,1%-át tette ki április végén.

A teljes adósság 25,7%-át kitevő **devizakötvények** esetében, figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepedési kötvény 103,9 milliárd forint összegű értékesítését, a 356,3 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 246,5 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény-adósság 6294,6 milliárd forintot tett ki április végén, amely a 2014. év végéhez képest 498,9 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 8,5%-át tették ki április végén. A vizsgált időszak alatt a külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel-átvállalás, 19,8 milliárd forint törlesztés és 72,2 milliárd forint

árfolyamnyereség következtében 90,9 milliárd forinttal csökkent, és 2073,4 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az eurókötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratakor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően a mark-to-market betétnek a lejárt swapra eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya csökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény-lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent a mark-to-market állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015 első négy hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 520,0 milliárd forinttal nőtt, és április végén 831,2 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A diszkontkincstárjegyek áprilisi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,5-ről 2,2-re emelkedett. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 1,8-ről 2,2-re nőtt.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó áprilisi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 12 bázisponttal csökkent, és 1,49%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* áprilisi aukcióján a kialakult átlaghozam 1,55% lett, amely 7 bázisponttal alacsonyabb a márciusi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 14 bázisponttal 2,24%-ra nőtt az utolsó márciusi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva, az *5 éves kötvény* utolsó áprilisi aukcióján az átlaghozam 2,89%-ot ért el, ami 28 bázispontos emelkedést jelent a márciusi aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 3,45%-os átlaghozama 17 bázisponttal haladta meg az utolsó márciusi aukción kialakult átlaghozamot. *A 15 éves kötvényaukción* a hozam 26 bázisponttal 3,56%-ra csökkent a legutóbbi, tavaly decemberben tartott aukción kialakult átlaghozamhoz képest.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3 hónapos lejáraton 4 bázisponttal nőtt, a 6 és 12 hónapos lejáraton 13-20 bázisponttal csökkent, míg az éven túli lejáratokon 10-28 bázisponttal emelkedett a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa áprilisban 15 bázisponttal 1,80%-ra csökkentette a jegybanki alapkamat szintjét.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 4 bázisponttal 1,54%-ra nőtt, a 6 hónapos hozam 20 bázisponttal 1,44%-ra emelkedett, a 12 hónapos hozam 13 bázisponttal 1,50%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 10 bázisponttal 2,22%-ra, az 5 éves hozam 28 bázisponttal 2,88%-ra, a 10 éves hozam 16 bázisponttal 3,44%-ra, a 15 éves hozam 28 bázisponttal 3,68%-ra nőtt.

